

In dit overzicht worden schaarse en zeldzame vogels vermeld die in Groningen zijn gezien in 2015. De waarnemingen zijn voornamelijk afkomstig van websites als www.waarneming.nl en www.trekkellen.nl. Voor een volledig overzicht van alle leuke en interessante waarnemingen wordt dan ook verwezen naar deze websites. De volgorde is in overeenstemming met de Nederlandse lijst op www.dutchavifauna.nl. Wat de status van de soorten in de provincie Groningen betreft wordt www.vogelsvangroningen.nl gevolgd.

Dwerggans

Van 1 tot 7 februari bevond zich een Dwerggans tussen duizenden Kolganzen bij Schaapshok. Op 22 oktober verbleef een vogel in het Jaap Deensgat. Bijzonder was de vogel van 8 oktober bij Scharmer met een Noorse halsband.

Sneeuwgans

Op 14 januari en 4 februari vloog een Sneeuwgans langs telpost Eemshaven.

Witbuikrotgans

Op Rottumerplaat verbleef een vogel van 21 februari tot 8 maart. Op 2 april vloog een exemplaar langs de Eemshaven. Verder werden er nog twee vogels gezien op 15 april bij Noordpolderzijl en nog een exemplaar op 22 november bij de Rommelhoek.

Zwarte Rotgans

Zwarte Rotgans wordt sporadisch op het vasteland gezien van Groningen. Op 7 maart was een vogel aanwezig op Rottumerplaat en op 5 mei een op Rottumeroog. Er was er op 9 december een langsvliegende vogel bij de Eemshaven.

Roodhalsgans

De Dollardkwelder blijft goed voor Roodhalsgans; twee exemplaren werden gezien op 21 februari en een op 25 april. Verder zat een vogel op 11 januari bij het Zuidlaardermere, waren er twee op 28 maart in de Wirdumerpolder en eentje op 29 maart bij Overschild.

Amerikaanse Wintertaling

Deze Amerikaanse dwaalgast verbleef van 8 tot 19 februari in het Lauwersmeer en zat voornamelijk in de Vlinderbalg. Het gaat hier om het twaalfde geval voor de provincie.

Witoogend

Net als in 2014 werden er weer Witoogenden gezien bij Trimunt en Jilt Dijkshede, ditmaal op 5 mei.

Ijseend

Een vrouwtje Ijseend was in januari en februari aanwezig in de Vlinderbalg, Lauwersmeer. Vanaf Rottumerplaat, Lauwersoog en de Eemshaven werden meerdere vogels gezien. Bijzonder was het aantal van 12 vogels op 22 februari, waargenomen vanaf Rottumerplaat.

Buffelkopeend

Van 21 september tot 10 oktober verbleef een onvolwassen Buffelkopeend in het Nieuwe Robbengat. Het betreft, indien aanvaard, het eerste geval voor de provincie.

Ijsduiker

Op 4 januari vloog er een vogel langs Lauwersoog evenals op 20 en 21 november. Vanaf Rottumerplaat werd een vogel gezien op 13 decem-

Foto: Rene Oving

Buffelkopeend, Nieuwe-Robbengat,
1 oktober 2015

ber. De overige waarnemingen kwamen allen vanaf de telpost in de Eemshaven, met langsvliegende vogels op 9 en 14 november en 13 december.

Grauwe Pijlstormvogel

Op 7 september vloog een exemplaar langs de telpost van de Eemshaven vanuit de Dollard naar noord.

Stormvogeltje

Op 14 november werd er een langsvliegende vogel gezien vanaf Rottumerplaat.

Zwarte Ooievaar

Een adulte vogel werd op 6 mei waargenomen in de Emmapolder. Verder werden er meerdere exemplaren gezien in de zomermaanden waarvan een juveniele vogel van 4-29 augustus zich mooi liet bekijken in de Bouweder Polder.

Zwarte Ibis

Van 13 tot 17 mei zat een Zwarte Ibis in het gebied Ellerhuizen nabij Bedum. Tevens werd er op 1 en 2 juni een vogel gezien bij Achter de Zwar-
ten in het Lauwersmeer.

Zwarte Ibis, Zuidwolde, 16 mei 2015 Foto: Richard Ubels

Woudaap

Een Woudaap werd op in de nacht van 8 op 9 juni gehoord bij Tetjehorn, de vogel werd in de dagen erna niet meer gehoord. Het is het elfde geval voor Groningen.

Kwak

Op 11 mei zat een vogel in het Go-rechtspark te Hoogezand. Dezelfde dag werd er ook een vogel bij het Foxholstermeer gezien. Op 13 juni werd hier in de omgeving ook een vogel waargenomen.

Koereiger

Op 2 februari werd een Koereiger waargenomen in de Zuidpolder bij Grootegast. Op 7 april verbleef er eentje kortstondig bij Harendermolen.

Grijze Wouw

Op 20 augustus werd een Grijze Wouw ontdekt in de Marnewaard. De vogel was in de ochtend van de 21^e nog aanwezig. Rond een uur of 10 verdween de vogel hoog richting west en werd niet meer gezien. Het betreft hier het eerste geval voor de provincie Groningen!

Lammergier

Op 9 mei werd een vogel schroevend gezien bij Zoutkamp. Hoogstwaarschijnlijk hetzelfde exemplaar werd op 5 mei op de Sallandse Heuvelrug en op 8 mei bij Dokkumer Nieuwe Zijlen gezien.

Steppekiekendief

Ondanks de aanhoudende noordwestenwind in het voorjaar werden er toch nog Steppekiekendieven opgemerkt in Groningen. Er waren doortrekkers op 11 april langs de Eemshaven, 11, 23 en 24 april en 8 mei langs de Noordkaap en op 3 mei langs Termunten. In het najaar werd er een adulte man gezien op 25 augustus en een eerste kalenderjaar op 12 september, beide langs de Eemshaven.

Steenarend, Veenhuizerstukken, 15 maart 2015

Steenarend

Een bijzondere waarneming was een eerste winter Steenarend die op 15 maart werd gezien bij Veenhuizerstukken. Helaas kon de vogel niet worden teruggevonden. Het is de derde Steenarend voor de provincie.

Foto: Theo Bakker

Roodpootvalk, Lauwerszijl-Waardsterpolder, 5 september 2015

Bastaardarend

Op 10 mei werd een subadulte Bastaardarend langsvliegend gezien vanaf de Noordkaap. Indien aanvaard betreft het de vijfde voor de provincie Groningen.

Roodpootvalk

In het voorjaar waren er slechts twee waarnemingen: op 5 juni verbleven twee vogels bij de Dollardkwelders en op 30 juni vloog een exemplaar over Groningen. Op 14 augustus werd een adult vrouwtje gezien bij Woldendorp. In het najaar waren er meerdere doortrekkers en lieten juveniele vogels bij zowel Zuidbroek als Lauwerszijl zich enkele dagen mooi bekijken.

Klein Waterhoen

In het Zuidlaardermeergebied werden in het voorjaar in ieder geval drie roepende Klein Waterhoenen vastgesteld. Bijzonder omdat er tot nog toe nog maar twee eerdere gevallen van deze soort in de provincie zijn geweest.

Kleinst Waterhoen

In het Zuidlaardermeergebied werden op tenminste twee locaties vogels gehoord of gezien. Hiervan liet een paartje zich buitengewoon mooi zien in de Onnerpolder, waarbij ook is vastgesteld dat ze vijf jongen hebben gekregen. Het betreft hier het eerste zekere broedgeval voor de provincie Groningen

Kleinst Waterhoen mannetje, Zuidlaardermeergebied, 23 juni 2015

Foto: Guido Meeuwissen

Amerikaanse Goudplevier, Foto: Guido Meeuwissen
Breebaartpolder, 18 mei 2015

Amerikaanse Goudplevier

Tijdens de jaarlijkse Top-of-Holland vogeldag op 15 mei werd een Amerikaanse Goudplevier gevonden in polder Breebaart. De vogel was aanwezig tot 28 mei. Het betreft hier de vijfde aanvaarde vogel voor Groningen.

Morinelplevier

Een groep van 11 vogels vloog op 3 mei langs telpost Noordkaap. Tien vogels waren ter plaatse bij Finsterwolde op 5 mei en een dag later lieten zes exemplaren zich mooi bekijken bij Wildervanksterdallen.

Strandplevier

Twee vogels werden tijdens het broedseizoen gezien op Rottumeroog. Verder werd alleen nog bij Suyderoog-Lauwersmeer één exemplaar waargenomen, op 22 maart en 14 juni.

Grote Grijs Snip

Op 14 mei werd een Grote Grijs Snip gevonden op een klein plasje bij Zevenhuizen. Vanwege de kwetsbaarheid van het gebied werd deze waarneming stilgehouden. Indien aanvaard gaat het hier om het vijfde geval voor de provincie.

Poelruiter

Op 26 juni bevond zich een exemplaar bij het Jaap Deensgat. Van 2 tot 18 juli waren tot twee vogels aanwezig bij Achter de Zwarten. Tevens was er juveniele vogel op 26 augustus in het Zuidlaardermeergebied.

Terekruiter

Een vogel was van 18 juli tot 2 augustus aanwezig in de Breebaartpolder. Inmiddels is deze soort een jaarlijkse gast aan het worden in de polder.

Gestreepte Strandloper

De enige Gestreepte Strandloper van 2015 in Groningen verbleef van 20 tot 26 juli in het Zuidlaardermeergebied.

Breedbekstrandloper

Op 16 en 17 mei werden zowel in de Breebaartpolder als op het Hornhuisterwad twee vogels gezien. In de daaropvolgende maanden waren er tot begin september meerdere waarnemingen verspreid over het Lauwersmeergebied en verbleven er maximaal drie exemplaren in de Breebaartpolder.

Grauwe Franjepoot

Zowel in het voorjaar als in het najaar werden vogels gezien. Het hoogste aantal was vijf juveniele vogels in de Emmapolder op 30 augustus en 1 september.

Rosse Franjepoot

Door het ontbreken van noordwesterstorm zijn er dit jaar weinig Rosse Franjepoten waargenomen. Op 6 september, 20 en 22 november vlogen er solitaire vogels langs Lauwersoog.

Vorkstaartmeeuw

Op 4 januari en 30 juli vloog een vogel langs Lauwersoog. Op 31 juli, 5

september en 21 november was dit eveneens het geval in de Eemshaven. Hierbij dient vermeld te worden dat de vogels van 30 en 31 juli en die van 5 september alle adulte vogels betroffen!

Grote Burgemeester

Op 21 en 29 november werden respectievelijk vogels gezien in Lauwersoog en in de Emmapolder.

Kleine Burgemeester

Van 17 tot 20 januari verbleef een derde kalenderjaar Kleine Burgemeester op de steigers bij Kaap Hoorn aan het Hoornse Meer. Op 4 april vloog er een vogel langs de telpost in de Eemshaven. Ook op 13 november vloog er een vogel langs de Eemshaven, ditmaal betrof het een adult.

Lachmeeuw

Op 15 november zagen een paar fortuinlijke vogelaars op Rottumerplaat een vogel langs vliegen in de branding. Indien aanvaard betreft het de tweede voor de provincie.

Lachstern

Vanaf 22 juli waren de Lachsterns weer aanwezig op de zandgaten in Oost-Groningen. Ze werden tot 19

Rosse Franjepoot, Kustweg Lauwersoog, 6 sept. 2015

augustus gezien en het maximale aantal betrof 31 vogels. Langstrekende vogels waren er nog op 5, 6, 12 en 23 mei, alle langs de noordkust.

Witvleugelstern

Dit jaar waren er enkele broedgevallen. In totaal werden drie juvenielen groot gebracht.

Witwangstern

Dit jaar kwamen de Witwangsterns niet tot broeden in het Zuidlaardermeergebied. Dit was hoogstwaarschijnlijk te wijten aan het slechte weer in het voorjaar en het hoge waterpeil.

Kleinste Jager

Er werden slechts drie waarnemingen gedaan dit jaar. Op 5 september vloog een vogel langs Lauwersoog, en op 17 augustus en 6 september vlogen exemplaren langs de Eemshaven.

Kleine Alk

November was dit jaar een goede maand voor Kleine Alk. Op 22 november vlogen er zelfs vier vogels langs Lauwersoog.

Papegaaiduiker

Op 12 januari vloog een vogel langs de telpost op de Eemshaven. Verder werden er op 13 november drie Papegaaiduikers gezien boven Rotterdoo. De soort blijft uiterst zeldzaam in de provincie Groningen.

Zwarte Zeekoet

Op 22 november werd een Zwarte Zeekoet langsvliegend gezien vanaf Lauwersoog. Het betreft het vijfde geval voor de provincie Groningen.

Oehoe

De bekende vogel van, waarschijnlijk niet-wilde afkomst, was van tijd tot tijd aanwezig bij Lauwerszijk.

Velduil

Vanwege hoge aantallen muizen was het gebied rond de gemeente Ten Boer in 2015 een paradijs voor roofvogels. Behalve een bijzondere 'soos' van zes onvolwassen Grauwe Kiekendieven werden er drie broedlocaties van Velduilen vastgesteld. Later in het seizoen werden op een van deze locaties vier vliegvlugge jongen waargenomen. In het najaar werden in dit gebied maximaal vijf Velduilen gezien.

Foto: Richard Ubels

Bijeneter, Marnewaard, 4 juni 2015

Stenuil

De weinige meldingen van deze soort kwamen uit Zoutkamp 14 februari, Veendam 25 maart, Noordwolde 25 april en Essen 8 september. Het ging telkens om roepende vogels.

Nachtzwaluw

Een mannetje werd op 29 april opgestoten in een bosperceel van het Pekelderbos.

Gierzwaluw

Een erg late Gierzwaluw op 23 november bij Warffum is het vermelden waard.

Alpengierzwaluw

Een vogel werd samen met drie gierzwaluwen op 16 september vanaf de telpost waargenomen in de Eemshaven. Het gaat hier om het vijfde geval voor de provincie Groningen.

Hop

Op 10 juli werd een Hop kort gezien bij Borgerveld, Vlagtwedde.

Bijeneter

Al op 26 april werd een groepje van vijf Bijeneters ter plaatse gezien bij Rottum. Later in het voorjaar volgden nog enkele losse waarnemingen. Een groep van maximaal 18 vogels verbleef van 1 juni tot in ieder geval 4 juni in het Lauwersmeergebied, in de Marnewaard. Een groep van 25 werd op de 26ste juni gemeld overvliegend bij Winsum.

Middelste Bonte Specht

Enkele vogels werden gemeld op de bekende plekken bij Ter Apel en Glimmen.

Draaihals

Meer dan 30 exemplaren werden dit jaar gezien, verspreid over zowel voor- als najaar. Het merendeel betrof vogels langs de noordkust.

Draaihals, Eemshaven, 28 augustus 2015

Foto: Alwin van Lubeck

Roodsterblauwborst,
Blijham, 15 juni 2015

Foto: Gerrit Kiekebos

Roodstuitzwaluw

Op 9 mei vloog een vogel langs de telpost van de Eemshaven en op 19 mei werd een exemplaar vijf minuten waargenomen nabij een boerderij in de Reiderwolderpolder.

Duinpieper

Een vogel was kort ter plaatse in de Oosterwolderpolder op 30 augustus. Verder werden dit jaar weer enkele vogels opgemerkt op trek in zowel voor- als najaar.

Grote Pieper

Tussen eind september en half oktober kwamen meldingen van de beide Rottums 3, Delfzijl 1, telpost Eemshaven 4 en telpost Wildervank 3.

Mongoolse Pieper

Op 29 oktober werd de roep van een waarschijnlijke Mongoolse Pieper opgenomen in de Eemshaven-Oost. Omdat het sonogram een kleine afwijking laat zien ten opzichte van de op dit moment bekende roepjes van Mongoolse Pieper, zal de vogel voorlopig niet worden aanvaard door het CDNA.

Roodkeelpieper

In het voorjaar werden vier exemplaren opgemerkt, alle langstrekend bij telpost Eemshaven. Een vogel werd op 15 mei gezien bij het

Jaap Deensgat. In het najaar waren er waarnemingen op 3 oktober op Rottumerplaat en op 22 oktober wederom bij het Jaap Deensgat. Tevens vlogen er drie vogels langs telpost Eemshaven in het najaar.

Citroenkwikstaart

Een mogelijke juveniele Citroenkwikstaart werd gezien op 17 augustus op de Dollardkwelders. Helaas kon de vogel niet gefotografeerd worden.

Waterspreeuw

Een Waterspreeuw werd waargenomen bij de natuurplas bij de Ennemaborgh. Datum en verdere bijzonderheden zijn niet bekend.

Pestvogel

In de eerste maanden van 2015 werden kleine aantallen van deze soort vastgesteld. Er waren slechts drie meldingen in de laatste twee maanden van het jaar.

Roodsterblauwborst

Op 13 juni werd een zingend mannetje ontdekt te midden van enkele territoriale 'gewone' Blauwborsten op een groot koolzaadveld in Blijham-De Vennen. De vogel werd tot 10 juli waargenomen. Opvallend is dat op bijna dezelfde plek twee jaar eerder ook een Roodsterblauwborst aanwezig was.

Sperwergrasmus

Van 21 tot 24 augustus werd een vogel waargenomen langs de Kustweg in het Lauwersmeergebied. Andere vogels werden gezien in de Eemshaven op 30 augustus, 19 en 20 september en op 18 september op Rottumerplaat.

Humes Braamsluiper

Een mogelijke Humes Braamsluiper (ondersoort *blythi*) werd op 7 september gefotografeerd bij de Bor-

kumlijn in Eemshaven-West. De vogel liet een opvallende meesachtige ratel horen en toonde zeer lichte bovendelen en witte staartzijden.

Krekelzanger

Er waren meldingen van zingende vogels bij Leek op 30 mei en in de Oosterpolder op 7 juni.

Grote Karekiet

In mei, juni en juli werd een zingend mannetje waargenomen bij het Zuidlaardermeer.

Veldrietzanger

Een Veldrietzanger werd op 7 juni gevangen en geringd in de Eemshaven. De vogel kon helaas niet teruggevonden worden in het veld. Het betreft het eerste geval voor de provincie Groningen. Elders in dit nummer wordt de vangst beschreven.

Bladkoning

De eerste vogel werd gevonden op 14 september in de Eemshaven waarna er vele volgden, verspreid over de hele provincie. Bijzonder waren de, maximaal, drie vogels die meer dan een week in een parkje in Zuidhorn verbleven. De laatste melding kwam van 1 november, eveneens uit de Eemshaven.

Foto: Alwin van Lubeck

Bladkoning, Marnewaard,
21 september 2015

Pallas' Boszanger

Op 1 november werd een Pallas' Boszanger gevonden in het Zuidwalbos, Lauwersmeer. Een vogel die op 3 december werd gevangen en geringd in Stedum kon de dagen erna, hoewel niet makkelijk, van tijd tot tijd nog worden waargenomen.

Foto: Marcel Sandifort

*Pallas' Boszanger, Stedum,
3 december 2015*

Kleine Vliegenvanger

Maar liefst drie eerstejaars vogels waren op 20 en 21 september aanwezig op Rottumerplaat. Op 21 september werd ook een vogel gehoord in de Marnewaard, Lauwersmeer.

Taigaboomkruiper

Een vogel van de ondersoort *macro-dactyla* werd kort zingend gehoord in het Roelagerbosch op 20 januari.

Raaf

Het aantal waarnemingen in de provincie blijft toenemen. In het Lauwersmeergebied werden maximaal vier vogels gezien.

Bonte Kraai

Hoewel langs de Groninger kust en in het Lauwersmeergebied nog wel eens een enkele vogels huist, wordt deze vogel merkbaar zeldzamer. Bijzonder is de vogel die vanaf 25 oktober bij Stadskanaal verbleef.

Roze Spreeuw

Een eerstejaars vogel werd op 14 september waargenomen vanaf telpost Eemshaven.

Europese Kanarie

In het voorjaar vlogen vier vogels langs telpost Eemshaven. Twee vogels werden in Groningen op 3 april bij het Euroborgterrein waargenomen, gevolgd door een zingende vogel op 18 mei bij Spijk en een exemplaar in de Eemshaven op 7 juni. In het najaar vlogen vogels over de telpost van Wildervank op 8, 9 en 10 oktober en op 21 oktober over die van de Eemshaven. Op 31 oktober werd nog een mannetje ter plaatse waargenomen in de Eemshaven. Ook vlogen er in het najaar vijf exemplaren langs de telpost aldaar.

Roodmus

Een zingende vogel werd waargenomen op 5 juni in de Eemshaven waarna er drie vogels werden gezien op 7 juni. Op 12 juni was een vogel kort ter plaatse langs de Kustweg in de Lauwersmeer. De enige najaarswaarneming kwam van een juveniel op 13 september uit de Eemshaven.

Grauwe Gors

Er werden dit jaar geen overwinteraars opgemerkt. De eerst vogel werd gemeld op 5 april langs telpost Eemshaven gevolgd door een eveneens overvliegend exemplaar op 26 april bij Slochteren. Op 11 mei vloog een vogel langs de telpost van Ruidhorn. Zingende vogels werden gemeld vanaf 6 mei bij Wagenborgen en op 23 juni bij Nieuwolda.

Ortolaan

Op 3 mei vloog een vogel langs telpost Eemshaven. In het najaar werden overvliegers gemeld op 8 augustus uit de Eemshaven, op 13 augustus over Zuidveld en op 22 augustus over Noordhorn.

Dwerggors

Een vogel werd samen met vier Veldleeuweriken overvliegend gezien en gehoord op 14 oktober in het Lauwersmeergebied nabij het Nieuwe Robbengat. Op 17 oktober vloog een vogel langs de Eemshaven.

Grijze Junco

Het tweede exemplaar van deze soort voor Nederland werd op 1 februari waargenomen in de volkstuintjes van Beijum - Groningen. Deze nieuwe soort voor de provincie bleef tot 10 april. Het verhaal van de ontdekking is uiteraard in dit nummer opgenomen.

Jacob Bosma – Groningen
jacobbosma@tiscali.nl
André- Willem Faber - Rolde
andrewillemfaber@gmail.com
Alwin van Lubeck - Groningen
alwinvlubeck@gmail.com

*Kleine Vliegenvanger,
Rottumerplaat, 20 september 2015*

Foto: Mark de Vries

